

شکل‌گیری خانواده متعالی
در آموزه‌های دینی

www.ketab.ir

زهرا رضایی

سرشناسه : رضایی، زهرا، ۱۳۶۴-
 عنوان و نام پدیدآور : شکل گیری خانواده متعالی در آموزه های دینی / زهرا رضایی.
 مشخصات نشر : قم : رسالت یعقوبی، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری : ۱۷۷ ص: ۱۴/۲۱x۵/۵ س.م.
 شابک : 978-622-7234-24-4
 وضعیت فهرست نویسی : قیفا
 یادداشت : کتابنامه: ص: ۱۷۰ - ۱۷۷: همچنین به صورت زیرنویس.
 موضوع : خانواده ها -- جنبه های مذهبی -- اسلام
 Families -- Religious aspects -- Islam
 رده بندی کنگره : ۳۳۰/۱۷BP
 رده بندی دیوبی : ۳۹۷/۴۸۳۱
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۷۵۲۷۰۰

نام کتاب: شکل گیری خانواده متعالی در آموزه های دینی

مؤلف: زهرا رضایی

ناشر: انتشارات رسالت یعقوبی

نویت چاپ: اول / ۱۴۰۰

چاپخانه: صرم دی

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۲۳۴-۲۴-۴

تیراژ: ۵۰۰ نسخه

قیمت: ۴۰۰۰۰ تومان

مرکز پخش: قم، بلوار معلم، مجتمع ناشران، انتشارات رسالت یعقوبی، واحد ۱۴
 تلفن: ۳۷۷۴۲۰۹۲ - ۳۷۷۳۹۲۶۴ همراه: ۰۹۱۲۲۵۱۱۱۹۶

فهرست مطالب

۸.....	مقدمه
۱۳.....	فصل اول: کلیات
۱۴.....	۱-۱- موضوع
۱۸.....	۱-۲- واژه شناسی
۱۸.....	۱-۱-۲- خانواده
۲۱.....	۱-۳- خانواده در آیات و روایات
۲۳.....	۱-۴- اقسام خانواده
۲۵.....	۱-۵- خانواده متعالی
۲۷.....	فصل دوم: شاخص‌های بارز خانواده متعالی
۲۸.....	۲-۱- مقدمه
۲۹.....	۲-۲- هم‌سویی بینش‌ها و باورها
۳۳.....	۲-۳- معنویت محوری
۳۶.....	۲-۴- صبر و بردباری
۴۰.....	۲-۵- امیدواری و آرمان‌نگری
۴۳.....	۲-۶- مشارکت همه‌جانبه
۴۶.....	۲-۷- حاکمیت منطق

۴۹.....	۲-۸- مدارا و سازگاری.....
۵۲.....	۲-۹- کمک به رشد و تکامل یکدیگر.....
۵۵.....	۲-۱۰- همدلی و همراهی.....
۵۸.....	۲-۱۱- مثبت اندیشی و خوش بینی.....
۶۱.....	۲-۱۲- تواضع و فروتنی.....
۶۵.....	فصل سوم: عوامل مؤثر در شکل گیری خانواده متعالی.....
۶۶.....	۳-۱- مقدمه.....
۶۷.....	بخش اول: عوامل مستقیم.....
۶۷.....	۳-۱-۱- ایمان.....
۷۱.....	۳-۱-۲- تقوا.....
۷۴.....	۳-۱-۳- عبادات.....
۷۶.....	۳-۱-۳-۱- نماز.....
۷۹.....	۳-۱-۳-۲- روزه.....
۸۱.....	۳-۱-۳-۴- توکل.....
۸۴.....	۳-۱-۳-۵- دعا.....
۸۸.....	۳-۱-۳-۶- اخلاص.....
۹۲.....	۳-۱-۳-۷- حق گرایی.....
۹۵.....	۳-۱-۳-۸- علم و آگاهی.....
۹۷.....	۳-۱-۳-۹- غمض عین و خطا پوشی.....
۱۰۰.....	۳-۱-۳-۱۰- صداقت و راستگویی در گفتار و عمل.....
۱۰۴.....	۳-۱-۳-۱۱- مدیریت صحیح و ایده آل.....

۱۰۷	 مسئولیت پذیری	۳-۱-۱-۱۲
۱۰۹	 حفظ اسرار و عیوب همسر	۳-۱-۱-۱۳
۱۱۳	 تکریم محوری	۳-۱-۱-۱۴
۱۱۷	 تربیت دینی فرزندان	۳-۱-۱-۱۵
۱۲۱	 نظافت و آراستگی ظاهر	۳-۱-۱-۱۶
۱۲۴	 خوش اخلاقی	۳-۱-۱-۱۷
۱۲۷	 خوش گوئی	۳-۱-۱-۱۷-۱
۱۳۰	 خوش رویی	۳-۱-۱-۱۷-۲
۱۳۳	 نرم خویی	۳-۱-۱-۱۷-۳
۱۳۷	 وراثت	۳-۱-۱-۱۸
۱۴۰	بخش دوم: عوامل غیر مستقیم در شکل گیری خانواده متعالی ..	
۱۴۰	 مقدمه	۳-۱-۳-۱
۱۴۰	 عوامل اجتماعی	۳-۱-۳-۱-۱
۱۴۵	 عوامل سیاسی	۳-۱-۳-۱-۲
۱۴۹	 عوامل اقتصادی	۳-۱-۳-۱-۳
۱۵۳	 عوامل فرهنگی	۳-۱-۳-۱-۴
۱۵۷	 عوامل تاریخی	۳-۱-۳-۱-۵
۱۶۰	 عوامل ماورای طبیعت	۳-۱-۳-۱-۶
۱۶۷	 نتیجه گیری	
۱۷۰	 منابع و مأخذ	

مقدمه

در قرآن کریم یکی از موضوعات بسیار مهمی که مطرح است و خداوند به آن بسیار بها می‌دهد، مسئله خانواده است. و خداوند زمانی که زن و مرد را خلق کرد با شریک قرار دادن آنها در کنار هم، کانونی را فراهم نمود تا به همدیگر کمک کنند و بتوانند همگی بخش انسانهای دیگری باشند.

«وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً»^۱ یکی از نشانه‌های قدرت خداوند این است که برای شما از جنس خودتان همسر آفریده تا وسیله سکون و آرامش شما باشد و در میان شما دوستی و رحمت قرار داده است.

و این پیوند میان زن و مرد از چنان اهمیتی برخوردار است که خداوند آن را میثاق غلیظ نامیده و می‌فرماید: «وَأَخَذَ مِنْكُمْ مِيثَاقًا غَلِيظًا»^۲

^۱ روم/ ۲۱

^۲ نساء/ ۲۱

واز آنجا که شخصیت و هویت هر انسانی بسته به آن است، و در تعیین سرنوشت انسان‌ها و جوامع یکی از مهم‌ترین عوامل است، اسلام هیچ گونه سهل انگاری و بی‌برنامگی را برای خانواده نپسندیده و در مورد کوچک‌ترین مصالح و نیازهای خانواده تعیین مقررات فرموده است. خانواده واحدی اجتماعی با ابعاد گوناگون است که به دلیل اهمیت و جایگاه ویژه‌اش از دیرباز مورد توجه اندیشمندان بوده است. از یک سو، ارتباط و کنش متقابل خانواده با اجزا و نهادهای دیگر جامعه، از سوی دیگر، پایداری و پابندی آن در طول اعصار و قرون متمادی، بسیاری از اندیشمندان را بر آن داشته است که در حوزه‌های گوناگون علمی و با رویکردهای مختلف به مطالعه‌ی این واحد اجتماعی و سرنوشت ساز همت گمارند. چرا که داشتن یک جامعه سالم و متعالی نیازمند داشتن یک خانواده سالم و متعالی است. و همواره پرداختن به این بنای مقدس و بنیادین جامعه و حمایت و هدایت آن به جایگاه واقعی و متعالی‌اش، اصلاح خانواده بزرگ انسانی و غفلت از آن موجب دور شدن بشر از حیات حقیقی خود و سقوط به ورطه هلاکت و ضلالت بوده است.

امروزه اختلال در نظام مقدس خانواده و بی‌اعتنایی به اصول ضروری و ارزشهای آن است که پایه‌های اصلی زندگی را به تباهی کشیده و مهمترین عامل در ارتکاب رفتارهای هنجار شکن قلمداد شده است. بالا رفتن روز افزون آمار طلاق و گسسته شدن پیوند خانواده‌ها و رها شدن کودکان این خانواده‌ها در اجتماع و در پی آن تأثیر بسیار

مخربی که این امر در جامعه دارد پرداختن به خانواده‌های سالم و متعالی از دیدگاه اسلام و بدست آوردن راهکارهایی برای تحکیم بنیان‌های خانواده ضرورت پیدا کرده است چون در چنین خانواده‌هایی، سوی زندگی و معنای برین چگونه زیستن که سزاوار انسانی است حلقه مفقوده است زیرا انسان‌ها در خانواده به هویت و رشد شخصیتی دست می‌یابند و در خانواده‌های سالم و متعالی به تکامل معنوی و اخلاقی نائل می‌شوند.^۱

در حقیقت داشتن خانواده متعالی نیاز باطنی هر انسانی است تا بتواند در چنین محیطی به رشد و شکوفایی استعدادهای انسانی خود پردازد و به حیات طیب الهی نائل گردد. «مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهٗ حَيٰوةً طَيِّبَةً وَ لَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ»^۲ هر زن و مردی که کاری نیک انجام دهد، اگر ایمان آورده باشد زندگی خوش و پاکیزه‌ای بدو خواهیم داد و پاداشی بهتر از کردارشان عطا خواهیم کرد.

اما باید دانست چنین خانواده‌ای متعالی چگونه محقق می‌شود و چه عواملی در شکل‌گیری چنین خانواده‌ای مؤثر است؟ لذا این کتاب در پی آن است که در یک فصل کلیات و در فصل دیگری شاخص‌های خانواده متعالی را بیان کند و همچنین در فصل سوم به عوامل مؤثر در

^۱ مغلوحی، ۱۳۷۰، ص ۶

^۲ نحل/۹۷

شکل‌گیری خانواده متعالی در دو بخش عوامل مستقیم و عوامل غیر مستقیم از منظر آیات و روایات پردازد.